

sygn. akt III C 1022/19

POSTANOWIENIE

Dnia 27 stycznia 2020 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi, III Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Michał Kluska

po rozpoznaniu w dniu 27 stycznia 2020 roku w Łodzi

na posiedzeniu jawnym

w sprawie z powództwa

M (...)

przeciwko

G (...)

o zapłatę

z urzędu

w przedmiocie zawieszenia postępowania

p o s t a n a w i a:

zawiesić postępowanie w sprawie na podstawie art. 177 § 1 pkt 1) kpc

Wskazanie zasadniczych powodów rozstrzygnięcia (na podstawie art. 357 § 5 kpc)

Postępowanie w niniejszej sprawie podlega zawieszeniu.

Stosownie do przepisu art. 177 § 1 pkt 1 kpc Sąd może zawiesić postępowanie z urzędu jeżeli rozstrzygnięcie sprawy zależy od wyniku innego toczącego się postępowania cywilnego.

Taka właśnie sytuacja zaistniała w niniejszej sprawie.

Przed Sądem Najwyższym rozpoznawana była sprawa z wniosku Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, skierowanego w trybie art. 83 § 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (tj. Dz. U. z 2019 r., poz. 825 ze zm.) o rozstrzygnięcie Przez skład Sądu Najwyższego – Izbę Cywilną, Izbę Karną oraz Izbę Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rozbieżności w wykładni prawa występującej w orzecznictwie Sądu Najwyższego w zakresie dotyczącym następującego zagadnienia prawnego:

„Czy udział w składzie sądu powszechnego, sądu wojskowego lub Sądu Najwyższego osoby powołanej do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3 ze zm.), prowadzi do naruszenia art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 6 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 ze zm.) lub art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej i art. 19 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej, wskutek czego, zależnie od rodzaju rozpoznawanej sprawy:

a) w postępowaniu karnym – osoba taka jest nieuprawniona do orzekania (art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k.) albo zachodzi przypadek nienależytej obsady sądu (art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.);

b) w postępowaniu cywilnym – skład sądu z udziałem tak powołanej osoby jest sprzeczny z przepisami prawa (art. 379 pkt 4 k.p.c.)?”

Sędzia orzekający w niniejszej sprawie, w osobie Michała Kluski, został powołany do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3 ze zm.).

W dniu 23 stycznia 2020 roku, Sąd Najwyższy w składzie połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych po rozpoznaniu na posiedzeniu sprawy z wniosku Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego z dnia 15 stycznia 2020 roku o rozstrzygnięcie rozbieżności w wykładni prawa występującej w orzecznictwie Sądu Najwyższego podjął uchwałę:

„1. Nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. albo sprzeczność składu sądu z przepisami prawa w rozumieniu art. 379 pkt 4 k.p.c. zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 3).

2. Nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. albo sprzeczność składu sądu z przepisami prawa w rozumieniu art. 379 pkt 4 k.p.c. zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego w sądzie powszechnym albo wojskowym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 3), jeżeli wadliwość procesu powoływania prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.

3. Wykładnia art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. oraz art. 379 pkt 4 k.p.c. przyjęta w punktach 1 i 2 niniejszej uchwały nie ma zastosowania do orzeczeń wydanych przez sądy przed dniem jej podjęcia oraz do orzeczeń, które zostaną wydane w toczących się w tym dniu postępowaniach na podstawie Kodeksu postępowania karnego przed danym składem sądu.

4. Punkt 1 niniejszej uchwały ma zastosowanie do orzeczeń wydanych z udziałem sędziów Izby Dyscyplinarnej utworzonej w Sądzie Najwyższym na podstawie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. z 2018 r., poz. 5 ze zm.) bez względu na datę wydania tych orzeczeń.”

Choć postępowanie w przywołanej sprawie Sądu Najwyższego zostało już zakończone, gdyż wydana została w niej przywołana uchwała, to jednak w ocenie Sądu nie można jeszcze mówić, iż zaistniał „wynik”, tego postępowania, w rozumieniu art. 177 § 1 pkt 1 kpc. Nie zostało jeszcze bowiem sporządzone uzasadnienie przedmiotowej uchwały. Dopiero poznanie szczegółowych motywów Sądu Najwyższego pozwoli na niewątpliwe i jednoznaczne dokonanie oceny jej znaczenia dla niniejszej sprawy. W tym więc sensie zachodzi procesowa konieczność zawieszenia postępowania w tej sprawie.

W realiach niniejszej sprawy szczególne znaczenie ma punkt 2. zacytowanej uchwały. Wynika z niej, iż Sądowi znajdującemu się w takiej sytuacji, jak sąd orzekający w sprawie niniejszej, wolno jest podejmować w sprawie decyzje procesowe, w szczególności wydawać orzeczenia i nie zachodzi przy tym ich bezwzględna nieważność. Mogą one być jednak podważone przez strony postępowania w drodze złożonych środków zaskarżenia (apelacja, zażalenie). Nieważność postępowania, której jeden z aspektów stanowi sprzeczność składu orzekającego z przepisami prawa w rozumieniu przepisu art. 379 § 4 kpc, jest brana pod uwagę z urzędu przez Sąd odwoławczy (w wypadku kontroli orzeczeń zapadłych w Sądzie Rejonowym - przez Sąd Okręgowy) z urzędu. Tylko Sąd odwoławczy, rozpoznając złożony przez stronę środek zaskarżenia, może rozstrzygnąć czy zachodząca wadliwość procesu

powoływania na urząd sędziego w sądzie powszechnym albo wojskowym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 3), prowadzi w konkretnych okolicznościach danej sprawy, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.

Stąd niniejsza decyzja Sądu o zawieszeniu postępowania. Jeśli zostanie od niej złożone skuteczne zażalenie, spowoduje ono otwarcie możliwości wyjaśnienia i rozstrzygnięcia przywołanej kwestii ewentualnej sprzeczności składu sądu w osobie sędziego Michała Kluski z przepisami prawa w rozumieniu art. 379 pkt 4 kpc w aspekcie czasu powołania na urząd sędziego przez Krajową Radę Sądownictwa w tej sprawie. Usunie to stan niepewności i zawieszoną wzruszalności, a w efekcie pozwoli na szybsze, a co najważniejsze, wolne od obaw o charakter wydanych orzeczeń procedowanie w sprawie. Jednocześnie za zawieszeniem postępowania i oczekiwaniem na ewentualne wniesienie zażalenia, względnie na opublikowanie przez Sąd Najwyższy uzasadnienia przywołanej uchwały z dnia 23 stycznia 2020 roku, przemawia też wzgląd na interes stron, które zwróciły się do Sądu o rozstrzygnięcie jej sporu i mają prawo domagać się, aby ich sprawa została rozpoznana również z poszanowaniem przepisów procedury.

Należy stanowczo uwypuklić, że Sąd w tym składzie nie widzi podstaw do powstrzymania się od dokonywania dalszych czynności w sprawie tylko z tej przyczyny, że jego procedura powoływania na urząd sędziego zbiegła się w czasie z ukształtowaniem się Krajowej Rady Sądownictwa w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 3). Wszak nie istniała wówczas inna jeszcze procedura powoływania na urząd sędziego, a kandydaci nie mieli żadnego wpływu na to kto i w jaki sposób będzie przeprowadzał tą procedurę. Sąd jednak przede wszystkim rozumie, że obywatele mają prawo do pełnego przekonania, iż występują przed niezależnym i bezstronnym sądem.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono, jak w sentencji.